

האם ניתן לשנות סיווג מלכ"ר לעוסק?

מרץ 2012

חוזר מקצועי מספר 29/12

בית המשפט המחוזי (ע"מ 17628-12-10 בני שמעון נ' רשות המסים) דן במקרה בו מנהל המע"מ שינה את סיווגה של מועצה אזורית ממלכ"ר לעוסק.

המועצה האזורית הפעילה אתר לסילוק ולהטמנת פסולת, במסגרת פעילויותיה המוניציפאליות, השונות מפעילותה הרגילה. בגין כך, מנהל המע"מ שינה את סיווגה, בכל הקשור לפעילותה באתר - ממלכ"ר ל"עוסק", בנימוק כי מדובר בפעילות מסחרית המתבטאת ברווחים המופקים מהפעילות.

נציין, כי סעיף 58 לחוק מע"מ מאפשר למנהל מע"מ לשנות סיווג פעילות או חלק ממנה ממלכ"ר לעוסק.

השאלה שבמחלוקת: האם דין שינוי סיווג של "מקצת פעילויות עמותה" כדין שינוי סיווג של "מקצת פעילויות המדינה, רשות מקומית או איגוד ערים"?

בית המשפט פסק, כי רשות מקומית, ממלאת את הפונקציות השלטוניות והמוניציפאליות, עליהן הופקדה על פי דין, ובכלל אלו טיפול בתחומי חינוך, רווחה, מים, ביוב וכן גם טיפול בפסולת, מיחזרה והטמנתה. לפיכך, רשות מקומית, המבצעת מכוח סמכותה - חובותיה שבדין - איננה "עוסק".

מכאן עולה, כי עיקר ההבחנה הנדרשת בשאלת שינוי הסיווג של "מקצת הפעילות" בין מלכ"ר שלטוני למלכ"ר פרטי, הינה בשני גורמים המבחינים ביניהם לעניין אותה "מקצת הפעילות":

- ככל ש"מקצת הפעילות" של מלכ"ר שלטוני מצויה בד' אמות של ביצוע סמכויותיו וחובותיו על פי דין - תהיה מהותו קרובה יותר למל"כריותו השלטונית.
- ככל שירבה הדמיון בין מסגרת פעילותו השלטונית של המלכ"ר לבין "מקצת הפעילות" האחרת - גם בכך סממן למהות הקרובה יותר של אותה "מקצת פעילות" למל"כריותו השלטונית.

בעניין הנדון, "מקצת הפעילות", שמנהל המע"מ שינה את סיווגה, הינה פעילות של רשות מקומית (דהיינו, מלכ"ר שלטוני) במסגרת חובותיה וסמכויותיה על פי דין (פינוי, מיחזור והטמנת פסולת ואשפה). אמנם, סימנים רבים מאפשרים לראות בפעילות זו פעילות נפרדת משאר פעילויות הרשות, ובייחוד פעילות המשיאה רווח תפעולי לקופת הרשות - אולם, משעוסקים אנו ברשות מקומית, שהינה מלכ"ר שלטוני, משתנה נקודת האיזון לבחינת "המהות הקרובה" שבסעיף 58 לחוק. לפיכך, פעילותה של הרשות המקומית באתר הנ"ל נותרת בסיווג כפעילות מלכ"רית.

דבר שאלות נוספות ניתן לפנות לרו"ח יוסי שלם, בטלפון: 03-6382845
vosys@mbt.org.il